

Д.Р. Базаров, О.Я. Гловацкий,
Б.Р. Уралов, Б.Э. Норкулов

Қарши магистрал каналдаги поғонали насос станциялардан фойдаланиш тажрибаси

/ Монография /

**Д.Р. Базаров, О.Я. Гловацкий,
Б.Р. Уралов, Б.Э. Норкулов**

**Қарши магистрал каналдаги поғонали насос станциялардан
фойдаланиш тажрибаси**

/ Монография /

Ўзбекистон Республикаси
Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги
“ТИҚХММИ” Миллий тадқиқот университети

Базаров Д.Р., Гловацкий О.Я., Уралов Б.Р.,
Норкулов Б.Э

**Қарши магистрал каналидаги поғонали
насос станциялардан фойдаланиш
тажрибаси**

/ Монография /

1
101A

Монография “ТИҚХММИ” МТУнинг Услубий Кенгашининг
20.04. 2023 й. № 9 - протоколи билан chop этишига рухсат этилган.

Аннотация

Монография Қарши магистрал канали ва ундаги насос станциялар каскадини эксплуатация қилиш бўйича маълумотлар келтирилган. Қискача тавсиф, насос станциялари каскадини бошқариш тузилмаси, эксплуатация хизматини ташкил этиш, ускуналарнинг ишончилиги ва чидамлилиги, насос станцияларининг иқтисодий кўрсаткичлари келтирилган.

Монография йирик мелиоратив насос станциялари ва каскадларин лойиҳалаш, қуриш ва улардан фойдаланиш билан шуғулланадиган муҳандис техник ходимлар учун мўлжалланган. Ундан техника ва қишлоқ хўжалиқ олий ўқув юр்தларининг аспирантлари ва талабалари ҳам “Насос станцияларини фойдаланиш тажрибаси ” курсини ўрганишда фойдаланишлари мумкин.

Тақризчилар

А.Янгиев “ТИҚХММИ” МТУ Гидротехника иншоотлари ва муҳандислик конструкциялари кафедраси т.ф.д. проф.

Х.Файзиев Тошкент Архитектура-қурилиш университети профессори, т.ф.д.

ISBN 978-9910-9836—4-1

©. “ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ
МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ МУҲАНДИСЛАРИ ИНСТИТУТИ”
МИЛЛИЙ ТАДҚИҚОТ УНИВЕРСИТЕТИ, 2023 й.

Мундарижа

I боб	КИРИШ	7
	АМУДАРЁ ҚАРШИ МАГИСТРАЛ КАНАЛИ СОҲАСИДА ОҚИМНИНГ АСОСИЙ ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРИ	11
1.1	Амударёда тўғонсиз сув олиш иншоотларининг оқимнинг динамикасига таъсири	11
1.2	Амударёдан КМК тўғонсиз сув олиш худудининг гидрологик хусусиятлари	15
1.3	Қарши магистрал канали насос станциясига сув олиб келиш соҳаси хозирги ҳолати	17
II боб	ТАБИИЙ ШАРОИТЛАРИ ВА ҚАРШИ МАГИСТРАЛ КАНАЛИНИНГ ҚИСҚА ТАВСИФИ	23
2.1	Насос станциялар бошқарувининг тузилиши. эксплуатация хизматини яратиш	29
III боб	ОП10-260Г ВА ОП11-260Г НАСОСЛАРНИНГ БОШЛАНГИЧ НАМУНЛАРИНИ СИНАШ	34
3.1.	Насос ускунасининг қисқача тавсифи	34
3.2.	Насос компонентларининг ишлашини текшириш	35
3.3	Энергия синовлари	41
3.4.	Сарф материалларини калибрлаш	44
3.5.	Виброакустик тестлар	46
3.6.	Гидромеханик (динамик) тадқиқотлар	48
3.7.	ОП10-260Г ва ОП11-260Г насосларининг тебраниш ҳолати	52
3.8.	Сифонли чиқарувчи қувурлар синовлари	53
3.9.	Асосий хулосалар ва тақлифлар	54
IV боб	КАНАЛЛАР ВА НАСОС СТАНЦИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ	55
4.1.	Сув олиш ва етказиб бериш каналлари	55
4.2.	Асосий каналнинг бош машинаси қисми	60
4.2.1.	Аванкамераларда оптимал сув горизонтлари	61
4.2.2.	Сув чиқиш жойларидаги оптимал сув сатҳлари	63

43. Марказий Осиё шароитлари учун - қатта марказдан қочма на уч насосларнинг паррақлари ва корпус қисмларига химоя қопламалари қўллашнинг технологик жараёнини ишлаб чиқиш ва тадқиқ қилиш. Ми 0651-80-89, ВНИИГилромаш, М., 1981 йил.

44. Насос станциялари элементларининг ишлаш шартини ўрганиш. Л-11-ТИИИМСХ, Тошкент, 1981 й.

45. ҚМК насос станциясида ОПВ-260 насосларнинг ишлаши бунинг статистик маълумотлар тўплами. Алария ҳодисаларининг олдини олиш уч сугориш даврида насос агрегатларини диагностика қилиш. Қисқача ҳисоб 0660-80-4, СредазВНИИГидромаш, 1981 й.

46. Амударёнинг кириш канали ва чўқинди режимини тартибга солиш ўрганиш. Д-20/82, САНИИРИ, Тошкент, 1984 й.

47. Қарши магистрал канали 2-насос станцияси насос агрегатларининг сўриш қувурларига сув етказиб бериш ва сурувчи қурилманинг таъмирлаш самардорлигини таъриба-синов асосида ўрганиш.

48. Қарши магистрал каналининг 2-сонли насос станциясида ОП10-2 насос агрегатларининг оқим жараёнларини ўрганиш, ВНИИГиМ, М., 1982 й.

49. Насос станцияларининг асосий, ёрдамчи ускуналари ва иш шартини ўрганиш, Д-13-83, ТИИИМСХ, Тошкент, 1983 й.

50. Қарши магистрал канали насос станцияларида таъмирлаш ишлари бошқариш усуллари ва стандартларини ишлаб чиқиш. Д-28/84, САНИИИР Тошкент, 1984 й.

51. ҚМК насос станциялари жиҳозларининг эксплуатация шартини тадқиқ қилиш. Д-54-84, ТИИИМСХ, Тошкент, 1984 й.

52. Вертикал уқий агрегатли насос станцияларининг гидродинамик таъмирлаш тадқиқотлари. ЛПИ, Л., 1984 йил.

Базаров Дилшод Райимович
Гловацкий Олег Яковлевич
Уралов Бахтиёр Рахматуллаевич
Норкулов Бехзод Эшмирзаевич

Қарши магистрал каналидаги поғонали насос станциялардан фойдаланиш таърибаси

/ Монография /

Мухаррир: М.Мустафоєва

Босишга рухсат этилди: 09.06.2023й. Қоғоз ўлчами 60x84 - 1/16,
Ҳажми: 9,35 б.т. 10 нусха. Буюртма № 0128.
“ТИИИМСХ” МТУ босмахонасида чоп этилди.
Тошкент 100000, Қори-Низей кўчаси 39 уй.